

Riktlinje för hjälpmedelsförskrivning. Drivaggregat för manuella rullstolar, brukarstyrda. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

Syfte och omfattning.....	1
Allmänt	1
Ansvar och roller	1
Beskrivning.....	2
Drivaggregat för manuella rullstolar, brukarstyrda	2
Kriterier:	2
Brukarstyrt påhängsaggregat med styre samt brukarstyrt påskjutsaggregat. Kompletterande information.....	2
Viktig information:	3
Råd i förskrivningsprocessen	3
Utprovning	3
Uppföljning	3
Övrigt.....	4
Plan för kommunikation och implementering	4
Dokumentinformation	4
Referenser.....	4

Syfte och omfattning

Bedömningskriterier för produktområde Tilläggsutrustning till rullstolar
Övergripande rutin ”Hjälpmedel, Hälso- och sjukvård. Region Gävleborg Platina ID 09-63297” är styrande.

Allmänt

Riktlinjer för egenvård/ansvar ska i första hand beaktas.
Hjälpmedelsinsatser ska vara medicinskt och funktionellt motiverade

Ansvar och roller

Vårdenhetschefer ansvar för att samtliga förskrivare inom enheten har kännedom
om riktlinjen och vet var de hittar den.
Förskrivare ansvarar för att tillämpa riktlinjen.

Beskrivning

Dokumentnamn: Riktlinje för hjälpmedelsförskrivning. Drivaggregat för manuella rullstolar, brukarstyrda. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Dokument ID: 09-677653

Giltigt t.o.m.: 2025-08-07

Revisionsnr: 3

Beskrivning

Drivaggregat för manuella rullstolar, brukarstyrda

12 22 12 Manuella rullstolar med motorstöd (där aktiveringen av den elektriska kraften sker genom att den person som sitter i rullstolen skapar ett drivmoment, en förflyttning eller en kraft mot drivringen, typ e-move, e-motion)

12 24 09 Drivaggregat brukarstyrt med joystick

12 24 09 Brukarstyrt påhängsaggregat med styre

12 24 09 Brukarstyrt påskjutsaggregat

Kriterier:

- Kan förskrivas till patienter med stora svårigheter att förflytta sig själv med manuell rullstol längre sträckor.
- Den manuella rullstolen med drivaggregat ska påtagligt öka patientens möjlighet till aktivitet, delaktighet och självständighet i det dagliga livets aktiviteter i hemmet och närmiljön, individuella mål ska beskrivas.
- Patienten ska visa omdöme och förmåga att framföra hjälpmedlet på ett säkert sätt. Manuell rullstol med drivaggregat får inte framföras av den som på grund av sjukdom, uttröttning, påverkan av alkohol, andra stimulerande eller bedövande ämnen eller av andra skäl inte kan föra fordonet på ett betryggande sätt. Personen ska inte ha pågående alkohol- eller drogmissbruk eller okontrollerbar epilepsi.
- Förskrivare inhämtar vid behov underlag från läkare som styrker lämpligheten med tanke på medicinskt status, prognos, omdöme och synförmåga.
- Behovet skall vara frekvent, minst 3-4 ggr/v större delen av året.

Brukarstyrt påhängsaggregat med styre samt brukarstyrt påskjutsaggregat. Kompletterande information

Produkterna vänder sig framförallt till vana aktiva rullstolskörare.

En god kognitiv förmåga krävs av brukaren vid användning och hantering för att framföra dem på ett tryggt och säkert sätt.

Tänk på att personen ska kunna planera sin körning, kunna bedöma risker i miljö och anpassa hastighet.

Beskrivning

Dokumentnamn: Riktlinje för hjälpmedelsförskrivning. Drivaggregat för manuella rullstolar, brukarstyrda. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Dokument ID: 09-677653

Giltigt t.o.m.: 2025-08-07

Revisionsnr: 3

God bålstabilitet krävs för att montera på/av drivaggregat samt att kunna ändra tyngdpunkt utifrån miljöns krav t ex kraftig lutning av underlag.

Tänk på att påhängsaggregat med styre ger ett förändrat sittande med bla ökat tryck mot sittbenen då rullstolen tippas bakåt.

Var uppmärksam på att rullstolens konstruktion utsätts för mer påfrestning vid högre hastigheter vilket kan medföra ett mer frekvent underhåll.

Viktig information:

Manuella rullstolen med drivaggregat ska ersätta gångförmågan, inte cykel, moped, bil, färdtjänst eller allmänna kommunikationer.

Vid nyförskrivning ställs produkten på max 8 km/h (i de fall den har en högre max hastighet)
Hastigheten kan sedan justeras programmeringsmässigt utifrån patientens behov och förskrivarens bedömning.

Förvaring och laddning av drivaggregatet ska finnas tillgänglig innan leverans av produkten. Förvaring och laddning skall ske i uppvärmt torrt utrymme och minst +5 grader. Ur försäkringssynpunkt bör utrymmet vara låsbart.

Brukarstyrt drivaggregat är inte att jämföra med en elrullstol vad gäller framkomlighet eller stötdämpning i olika väglag såsom kullersten eller snömodd. Om patienten bor utanför planerad stadsmiljö bör elektrisk rullstol väljas i första hand. Drivaggregat monterade på manuell rullstol kan också innebära att stolskombinationen blir bredare än om en renodlad elrullstol väljs.

Observera att vissa produkter med batterier av litiumjontyp är för kraftfulla för att få ta med på flyg, på grund av explosionsrisken.

Råd i förskrivningsprocessen

Utprovning

Utprovning görs på Hjälpmedel SAM med stöd av hjälpmedelskonsulent eller i patientens hem om det är svårt att bedöma framkomlighet i närmiljön.

[Körträningsprotokoll](#) ska användas och de olika delmomenten ska gås igenom

[Låneförbindelse](#) gås igenom och skrivs under av patienten.

Dokumentet [lånevillkor](#) gås igenom och lämnas ut.

Uppföljning

Uppföljning sker i enlighet med förskrivningsprocessen (2 kap. 3§ HSLF-FS 2021:52)

Beskrivning

Dokumentnamn: Riktlinje för hjälpmedelsförskrivning. Drivaggregat för manuella rullstolar, brukarstyrda. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Dokument ID: 09-677653

Giltigt t.o.m.: 2025-08-07

Revisionsnr: 3

Uppföljning ska ske minst årligen men initialt får behovet av uppföljning bedömas av förskrivaren.

Dokumentet [Uppföljning av eldriven rullstol](#) kan användas som stöd.

Övrigt

Om rullstol med drivaggregat körs i "normal" gånghastighet, ca 5 km/tim skall regler för gångtrafikanter följas. Om rullstolen körs med högre hastighet skall trafikregler för cyklist följas.

Plan för kommunikation och implementering

Information om riktlinjen ges på Sortimentrådet Hjälpmedel SAM samt Hjälpmedelsgrupp för vidare spridning i respektive organisation. Kvalitetssamordnare inom primärvård och kvalitetssamordnare för vårdokumentation läggs som extra uppföljare.

Hälsovalskontoret kommunicerar ut riktlinjen till privata vårdgivare med avtal. Efter fastställande läggs dokumentet sökbart på samverkanswebbens hjälpmedelssida.

Dokumentinformation

Dokumentet har utarbetats av Magnus Dahl, samordnare hjälpmedel i samverkan med Hjälpmedelsgrupp samt Referensgrupp förskrivare.

Referenser

Dokumentnamn	Plats
Hjälpmedel. Hälso- och sjukvård, region Gävleborg	Platina/Samverkanswebben
Samverkanswebben - Hjälpmedel	Samverkanswebben
Körträningsprotokoll eldriven rullstol	Platina/samverkanswebben
Uppföljning av eldriven rullstol	Platina/samverkanswebben
Låneförbindelse hjälpmedel	Platina/samverkanswebben
Lånevillkor	Platina/samverkanswebben